

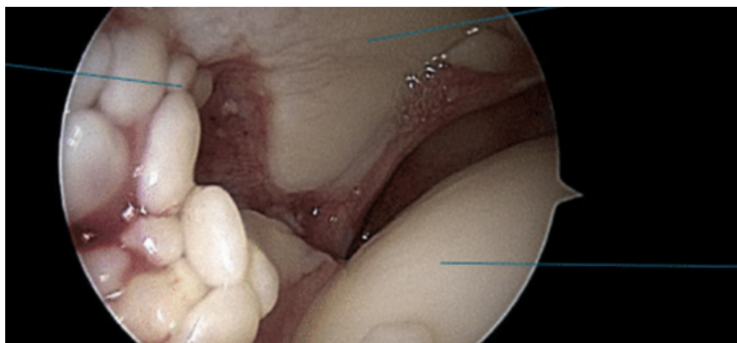

ZABURZENIA WPŁYWAJĄCE NA BŁONĘ MAZIOWĄ STAWU BIODROWEGO

Chondromatoza stawu biodrowego i barwnikowe kosmkowo-guzkowe zapalenie błony maziowej stawów (PVNS) to stosunkowo rzadkie schorzenia występujące w stawie biodrowym, dotyczące błony maziowej (warstwa wewnętrzna torebki stawowej wyściełająca staw). Nierozpoznane i nieleczone mogą skutkować dalszym uszkodzeniem stawu.

CHONDROMATOZA

Może być również określana jako osteochondromatoza lub chrząstniakowatość maziówkowa błony maziowej. Obraz z artroskopii stawu biodrowego przedstawiający guzki chondromatozy. (Mazek, J. 2024)

PATIENT INFORMATION FACT SHEET

DEFINICJA

Chondromatoza jest rzadkim, łagodnym (nienowotworowym) schorzeniem wpływającym na wyściółkę stawu (maziówkę), najczęściej w kolanie, ale może występować w stawie biodrowym. Zwykle rozwija się między 30 a 50 rokiem życia i częściej występuje u mężczyzn. W miarę postępu choroby, wyściółka dotkniętego stawu rozrasta się nieprawidłowo z wytworzeniem guzków chrząstnych. Ich liczba może wahać się od kilku do kilkuset. Istnieją dwa rodzaje chondromatozy:

Chondromatoza pierwotna (zespół Reichela)

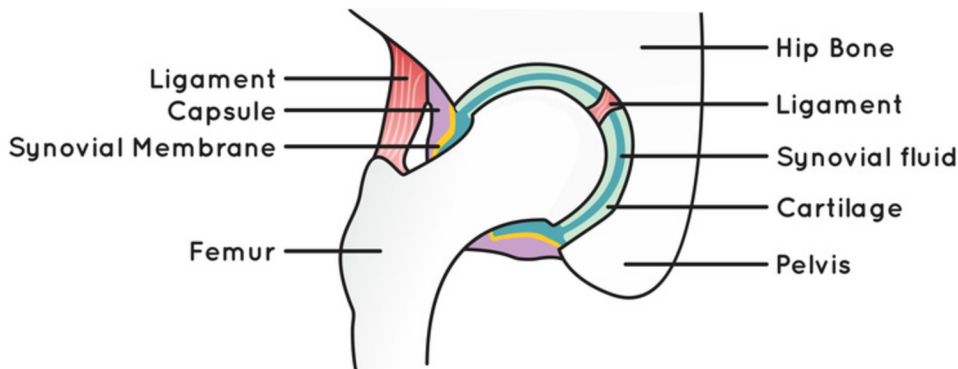
- Zwykle dotyczy tylko jednego stawu
- Przyczyna jest nieznana
- Guzki zwykle pozostają małe, co powoduje mniej dolegliwości niż chondromatoza wtórna

Chondromatoza wtórna

- Oznacza tworzenie się ciał wolnych na skutek uszkodzenia stawu wynikającego z urazu lub choroby zwyrodnieniowej stawów.
- Rozmiar ciał wolnych może wahać się od kilku milimetrów do kilku centymetrów
- Guzki mogą się odrywać i przemieszczać w jamie stawowej, coraz bardziej uszkadzając powierzchnie stawowe, co prowadzi do choroby zwyrodnieniowej stawów.

Obraz z artroskopii stawu biodrowego przedstawiający duże luźne ciało chondromatozy (Carulli, C. 2024)

Hip Joint

OBJAWY

- Ból i tkliwość stawu
- Obrzęk, czasami znaczny
- Zmniejszony zakres ruchu
- Zablokowanie stawu
- Podczas ruchu może być słyszalne skrzypienie, zgrzytanie lub trzaskanie.

ROZPOZNANIE

Często jest trudne i zajmuje wiele lat. Oprócz badania fizykalnego wykonuje się diagnostykę obrazową, ale jeśli guzki nie uległy zwapnieniu, mogą być nadal trudne lub nawet niemożliwe do zwiualizowania na zdjęciu rentgenowskim lub w innych badaniach obrazowych. Przykład chondromatozy w badaniach obrazowych przedstawiono poniżej:

Obraz MRI biodra pokazujący chondromatozę (RNOH/Pressney, I 2024)

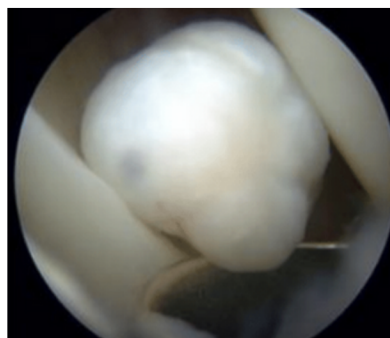

LECZENIE NIEOPERACYJNE

Po postawieniu rozpoznania może zostać podjęta decyzja o obserwacji objawów lub zmian przez pewien okres czasu, aby upewnić się, że nie dojdzie do uszkodzenia lub pogorszenia stanu stawu. U niektórych pacjentów chondromatoza może ustąpić samoistnie i przy modyfikacji aktywności oraz stosowaniu leków przeciwzapalnych i krioterapii leczenie chirurgiczne może okazać się zbędne. W przypadku, gdy schorzenie postępuje, powodując poważniejsze objawy lub uszkodzenia, leczenie operacyjne może być jedyną opcją.

LECZENIE NIEOPERACYJNE

Polega na usunięciu wszelkich ciał wolnych wraz z lub bez usunięcia wyściółki stawu. Usunięcie błony maziowej jest nazywane synowe ktomia. Operacja ta może być wykonywana artroskopowo lub metodą otwartą przy użyciu większego nacięcia. Chondromatoza stawu biodrowego może nawrócić u 20% pacjentów.

Large
chondromatosis
loose body

(Carulli C. 2024)

POSTĘPOWANIE POOPERACYJNE

Powrót do zdrowia po zabiegu artroskopowym zazwyczaj jest szybszy niż po zabiegu otwartym, a dzięki temu powrót do aktywności również jest łatwiejszy. Ewentualny powrót do sportu będzie uzależniony od rozległości zastanych uszkodzeń, podobnie jak zalecenia pooperacyjne operatora i fizjoterapeuty.

Obciążanie operowanej kończyny i aktywność mogą zostać ograniczone przez pierwsze dwa do trzech miesięcy. Decydują o tym preferencje operatora, zastosowane techniki operacyjne i stan biodra zastany w trakcie operacji.

Fizjoterapia powinna rozpocząć się po operacji, poprzez stopniowe zwiększanie zakresu ruchu, ćwiczenia poprawiające stabilność, siłę, mobilność i funkcję. Czas powrotu do pełnej aktywności zazwyczaj zajmuje do 6 miesięcy i uzależniony jest od przeprowadzonej operacji i indywidualnych celów pacjenta.

For further information about ISHA - The Hip Preservation Society, how to find an experienced hip preservation surgeon or physiotherapist, or to make a donation, visit www.ishasoc.net. Charity registered in England and Wales, number 199165.